

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASÁRNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorozat 5 kr. Na. job. terjedelmű s többzori hirdetések alk. szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegű díj minden külön bejel. után 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.

Nyilváltói közlemények minden petit sora 50 krajczár.

Hirdetések fölvetetnek Sainy Gyulán és a szerkesztőségben.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Előfizetési árak

helyben, vagy postán külvire:
Egész évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 —
Negyedévre . . . . . 2 — 50
Egy órára . . . . . 1 —

Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Nagyujtatóca 1792. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinyai Gyula kiadó lakásán (Kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

Szapáry dicsekvése.

Gr. Szapáry Gyula miniszterelnök vasárnap meglátogatta temesvári választóit s hozzájuk hosszabb beszédet intézett.

Gróf Szapáry Gyula miniszterelnök beszédében az ellenzékkel, főképp a nemzeti-párttal polemizált. Megelégedéssel hivatkozott a választások eredményére, mely szerint a szabadelvű-párt többsége biztosítva van. A kormány — ugymond — az 1867-iki kiegyezést állandó alkotásnak tekinti s azon módosítani nem akar. Az ellenzék egyik árnyalata, néhány hónap előtt nemzeti-pártnak nevezte el magát, ez az elnevezés oly kis töredéket — mint a nemzeti párt, nem illet meg (?), mert Magyarországon minden párt nemzeti.

A mi a nemzetiégi kérdést illeti, leghelyesebbnek tartja e tekintetben azt a politikát, melyet a kormány és a szabadelvűpárt követ. Három év óta a magyar parlamentben oly jelenségek mutatkoznak, melyek ha ez irányban tovább fejlődnek, veszélyeztetnék a parlamentarizmust. (Régi nóta már.) Ennek elejét kell venni a klotúrral. Ezen felül gondoskodni kell, hogy a házban előfordult sérelmek magában a házban nyerhessenek orvoslást.

A képviselőház tavaszi ülészakájában elintézendő feladatoknak egyike a házszabályokon leendő módosítás. A főszabályoknál fontosabb a kormány arra fekteti, hogy a közigazgatás reformjára vonatkozó t. javaslatok mielőbb tárgyalhatók legyenek. E javaslatokat egyszerre benyújtani nem lehet, de legkésőbb az 1892. évi őszi ülészakájában el kell fogadni, hogy 1894-ben ezeket életbe lehessen léptetni, kivéve a tisztviselők kinevezését, mert ezek csak a megyei tisztviselők választási idejének lejártával léptethetők életbe. Másodsorban a törvényhatósági joggal felruházott városok szervezéséről, a főváros rendezéséről, a fegyelmi törvény és a tisztviselők jogi viszonyainak szabályozásáról, — egyes közigazgatási területek rendezéséről és a törvényhatósági nyugdíjalapokról szólott.

A pénzügyminiszter előterjesztendi az egyenes adók reformjáról szóló törvényjavaslatot.

Az igazságügyminiszter többek közt újból benyújtja a képviselői választásokra vonatkozólag a kuriai bíráskodásról szóló javaslatot. — A földmivélsügyi miniszter egyebek közt a Tisza folyó szabályozásáról és a Temes-Béga szabályozásáról szóló javaslatokat terjeszti elő. Addig, míg bírja a kormány a fejedelem bizalmát s míg számíthat a képviselőház többségének támogatására: teljesíteni fogja kötelességét s kicsinyes személyes támadások által magát kötelessége teljesítésében megakadályoztatni nem fogja.

A választási küzdelemben a legélesebb támadásokat a kormány ellen a nemzeti párt intézte. — Kérde a miniszterelnök ur, hogy a nemzeti párt a jövőt illetőleg mire alapíthatja a reményt? A függetlenségi párttal való szövetségre nem, mert a szövetség csak negatív természetű és annak csak a mostani kormány megbuktatása a célja.

Akczióra a két párt együtt nem képes, mert daczára a fegyverszövetségnek, nagy ellentétek választják el a két pártot. Ezen párt reménye, ha az valóban komoly, tehát csak arra lehet alapítva, ha hogy sikerülni fog, az újabb szabadelvűpárt egységét megbontani, e téren újabb keserű csalódás vár a nemzeti pártra, mert a szabadelvűpárt egy-

sége lesz a szikla, melyen bármily magasra emelkedjenek is a hullámok, az ellenzék ezen törekvése hajótörést fog szenvedni.

(Mondanunk sem kell, hogy a miniszter ur nagy nemzeti ígéreiteit mindig apró osztrák pénzzel szokta beváltani és ez a dicsekvő hang hamar kellő értékére lesz szállítva.)

Az egységes középiskola.

Gróf Csáky Albin közoktatásügyi miniszter az egységes középiskola ügyében e hó 15-ére ankétet hívott egybe, s hogy a tanács tagjainak megkönnyítse az ügy tanulmányozását, a meghívón a következő kérdéseket tette fel: 1. Az egységes középiskola mely alakja felel meg leginkább jelen szükségünknek. Megfelel-e az olyan szervezet, mely a felső osztályokban közös tárgyak tanítása mellett egyes tárgyakban, más-más irányban, ketté oszlik? 2. Az egységes középiskolában mely szerepe legyen a latin nyelvnek, mely eddig oly nagy tért foglalt el? És nevezetesen mi legyen a latin oktatás végzetlője és mely osztályban kezdődjék? 3. Az esetre, ha a középiskola a felső osztályokban ketté osztódnék, mely osztályig legyen egységes? 4. A felső osztályokban két vagy három részre osztás történjék? Mik legyenek a közös tárgyak és mik az egyes irányok tárgyai? Nevezetesen: szükség van-e olyan irányra, mely az alsó osztályokban kezdett latin oktatást megszünteti és nagyobb súlyt fektet a reál tárgyra és az élő nyelvekre? 5. Esetleg szükséges-e a középiskolát alsó és felső szakaszra osztani, mely esetben természetesen szükség lenne az alsó középiskolában mintegy az ismeretek betelöltésére törekedni, mert a tanulók egy része az alsó osztályok elvégzése után távozik az intézetből. Nem lenne-e célszerű a középiskola ez alsó szakaszát a kormány felügyelete alatt történő vizsgálatot befejezni? 6. Mi lenne az új középiskola viszonya a népiskolához (fölvételi vizsgálat) továbbá a többi közép (gyakorlati) iskolához és a főiskolához? Nevezetesen: a középiskola az összes főiskolai tanulmányokra képesítse-e a tanulókat, vagy minden egyes irány a különböző tudományágak (egyetem, műegyetem) szerint különböző kvalifikációt adjon?

A nyomoruság országából.

Alig mulik nap, hogy összeesküvésről ne érkezzék hír Oroszországból s egyre megrendítőbben hangzik át onnan az éhező tömegek jajszava. Az inség megrendítő jeleneteit a kétségbeesés szörnyű kitérésai tarkítják: rablás, fosztogatás, gyilkosság, zavargás mindennaposá lett a roppant birodalom összes tartományában, még azokban is, hol szó sem lehet nihilista mozgalmakról. Mert ott, hol a nihil is közreműködik, már valóban tarthatatlanná vált a helyzet. Vagy nem a legszörnyűbbé kellett a helyzetnek válnia ott, hol az uralkodó többé meg sem mer fő- és székvárosában jelenni? Már pedig Sándor császár úgy az orosz újév, valamint az orosz vízkerezt alkalmából távol volt kénytelen maradni Pétervárról csak azért, mert a rendőrség értesítette, hogy nem képes személyes bizosságaért kezességet vállalni. Oroszországban tehát az uralkodó helyzete semmivel sem jobb, mint a szegény alattvalóké. Ezeket az inség, amazt az örökös halálveszély remegteti s mindyájukra egyformán átkosan nehezedik ama politikai rendszer, melyen e birodalom nyugszik. — Mert hogy ez minden baj kulforrása, abban csakugyan senki sem kételkedhetik.

A mostani kormányrendszernek vagy így vagy amugy természeti szükségességgel össze kell omlania, mert a mostani czártól reformok egyáltalán nem remélhetők. III. Sándor a gyűlölet és üldözés megtestesülése; elbizakodottsága, gőgje a külföld iránt határtalan s szellemi világa körülbelül a leghirhettebb római cészárok örjöngésével áll egy színvonalon. A világ döntő birájának képzele magát, e mellett oly korlátolt eszű, hogy a tényleges viszonyok iránt a legcsekélyebb érzelme sincs s az adott helyzetet megítélni egyáltalán nem képes. Trónja körül csupa fanatikus vagy képtelen emberek állanak, kik épp oly kevésbé bírják a viszonyok intő szavát megérteni, mint ő. Így aztán hihetetlen dolgok tör-

ténnek a nagy birodalomban; az üldözés általánossá vált, mince felekezet, nincs nemzetiség az uralkodón kívül, mely folyton érezné a terrorizmus féktelenkedését. A börtönök tömve vannak, de azért a büntények folyton szaporodnak. Itt az éhség, amott a nihil hajtsza szélsőségekre az embereket s a császár nem mer többé fővárosában jelentkezni, mert attól fél, hogy ott reá atyja sorsa várakozik.

Ez a félelem nem is igazolatlan. A bárbar kormányzat, melynek határait a birodalom minden része egyaránt érezi, természetszerű reakciót szül az alattvalókban s kiöli belőlük az erkölcs, a jog, a törvényisztelet legulós maradványait. — A szörnyű zűrzavarban, a szellemek elfajulásában valóban alig képzelhető, — hogy Sándor császár állandóan ki tudná kerülni a veszélyeket, melyek életét fenyegetik. A véletlen, bizonyos körülmények összejátszása, már több ízben háritotta el róla az ellene tervezett csapásokat. De végre még ennek a szerencsés véletlennek is megvannak a határai. Ha a császár nem tesz mást, mint következetesen föloldja magát a veszély, akkor kikerülhetetlen a pillanat, midőn utoléri a sorsa.

Már pedig uralkodásának egész alapeszméje, politikájának vezérelve nem egyéb, — mint a tűz örökös szítása, mint a nép anyagi és szellemi érdekeinek lelketlen föloldozása. — Ezt a politikát a birodalom mai szörnyű helyzete daczára sem akarják módosítani, a nyomor az inség, a nihilizmus, mely a külpolitikában is a legkegyetlenebb ördögök táplálékot talál, — mielőbb végzettszerű válságokat fog földezní.

Hogy valjon nem tervezik-e az orosz hatalmasok azt, hogy a belső válságnak külföldi háború útján vegyék elejét, az az ő titkuk. De a közepurópai hatalmak szövetsége nagyon meg fogja e szándékok valósítását nehezíteni, végre is maga az orosz birodalom fog a mostani kormányrendszer büneiért irtóztatatosan lakolni.

BELFÖLD.

A primás püspökké-szentelése.

Magyarország bitoros főpapját vasárnap szentelték püspökké az esztergomi primási palota házi kápolnájában. Egyszerűségében is ritka ünnepély volt ez, mely a püspöki mitrát adta a legfényesebb egyházi méltóságokkal kitüntetett főpap bíborpalástjához. A felszentelést Galimberti bécsi nuncius és nicaei érsek véggezte s Palásthy Pál esztergomi és Boltizár József nagyszombati felszentelt püspökök segédkeztek neki.

Kitüntetett magyar író.

Strausz Adolfot, a kinek nem régen jelent meg egy érdekes verskötetete, mely bolgár népdalok gyűjteményét tartalmazza magyar fordításban; az a kitüntetés érte, hogy Ferdinánd bolgár fejedeleme a mostanában alapított »Nauka i Iskustvo«-rendelet adta neki. Ez a rendjel ugyanaz, a mi nálunk a »Pro litteris et artibus«, tehát csakis művészeti és irodalmi érdemek kitüntetésére. Az említett rendjel nagy becsben van a bolgárok előtt Strauszon kívül eddig még csak két ember kapta meg Európában, ezek egyike a volt bolgár miniszter: Jirizek.

Csiky Sándor volt országgyűlési képviselő, Hevesmegye közigazgatási bizottságának a tagja, vasárnap este meghalt. Az öreg Csiky Sándor a 80-as évek elején egyik legismertebb és legeredetibb alakja volt a magyar parlamentnek. Csiky Sándor 1805-ben február 28-án született s így 87 éves volt. Régi magyar nemesi családnak a sarjadéka volt s jogi tanulmányai végeztével, szülővárosában, Egerben ügyvédkedett. A szabadságharcban tevékeny részt vett s annak leveretésével a katonai hatalom halálra ítélte. Hat évig tartó várfogság és szenvedése után kegyelmet kapott s visszatért Egerbe, a hol előbb bíró, majd polgármester volt. Később képviselőnek választották meg s egész 1875-ig képviselte Eger városát. A kiegyezésnek egyik legelkeseredettebb ellensége volt s az ellen küzdött a parlamentben s annak átkos voltát nem szünt meg hangoztatni a politika teréről való visszavonulása után sem. Mint Hevesmegye közigazgatási bizottságának a tagja, tevékeny részt vett a közügyek intézésében s a társadalmi élet fontosabb momentumai iránt is melegen érdeklődött. Eger

városában, valamint a megyében köztisztviselőknek ürvendett. Halála mindenfelé nagy részvétet keltett.

Magnás-képviselők. A sok mindenfajta statisztika közt, a mik a választásokról már eddig is csinálódtak, bizonyára egyik legérdekesebb ez: A megválasztott 413 magyar népképviselő közt van 65 gróf és báró, nem számítva azokat a fertály-magnásokat, a kik, ha nem is tehetik a nevék elé a gróf vagy báró betűket, de azért legalább is olyan arisztokratáknak tartják magukat, mintha legalább hercegek volnának. Zsidó képviselő van az új Hazban: kilencz. Ezek szerint az ország lakosságára esik: Minden husz magnásra, beleszámítva asszonyt és csecszopó gyereket is — egy képviselő; minden harmincz négyezer »közönséges« lélekre — egy képviselő; minden száz ezer zsidóra — egy képviselő. — Nem csoda, hogy az ország farsangban választott, — mondja a Hét, — az új képviselőház körülbelül olyan, mint egy — a thléta-bálibizottság.

KÜLFÖLD.

A lengyelek gyásza. A lengyel lapok elégtétellel konstataják, hogy Gurko főkomandó minden erőlködése hasztalan maradt; a lengyelek Varsóban következetesen tartózkodnak minden farsangi mulatságban való részvételtől Lengyelország száz év előtti fölözásának nemzeti gyász ünnepemiat.

Stefánia özvegy trónörökösne könyve. Volt már szó lapunkban arról, hogy az özvegy trónörökösne könyvet ír. A könyv már készen is van s a czime »Lacroma.« A mű értékes illusztrációkkal kiegészítve, márcziusban fog megjelenni Bécsben. Felesleges mondani, hogy a könyv nemétül van megírva.

A londoni herceg. György angol hercegnek, a ki a clarencei herceg halála következtében az angol korona örököse lesz, eddig még nem volt hivatalos czíme. A herceg nagyanyja, Viktória angol királyné, hogy e hiányon segítsen, új címet akar alapítani, melyet György hercegnek adományoz. Az új cím ez lesz: »Londoni herceg.«

Lengyelország visszaállítása. A hogy a Novoje Vremja egy cikkéből kitetszik, Péterváron nagy nyugtalanságot keltett az a hír, hogy Ledochovszky kardinálist nevezték ki a propaganda prefektusává. Az orosz újság emlekeztet arra, hogy különösen a Visztula vidékén évek óta élénk agitációt fejtenek ki a jezsuita misszionáriusok s agitációjuknak végső célja az, hogy Lengyelország az orosz trák-magyar uralkodó család valamely tagjának jogára alatt visszaállíttassék. Most, hogy lengyel ember s különösen Ledochovszky kardinális lett a propaganda feje, a dolog még veszedelmesebb. A Novoje Vremja azt is konstataja, hogy a nemrég elhunyt Potocka grófné a hitükhöz ragaszkodó egyesült papoknak életfogytig kijáró nyugdíjat hagyott s már életében is óriási összeget küldött a külföldre, hogy Lengyelország számára minál több misszionáriust képezzenek ki.

Megminiszteri-rendeletezett kisasszonyok.

— Karczolat. —

Mig Baross és Szilágyi — a miniszterium e két nagyfejtő tagja — országos gorbomaszgaikról lettek híresek, addig a nálunk sokkal előkelőbb származású Csáky Albin grófnak nevével finom előzékenysége miatt vette a hír szárnyaira.

A nők, különösen a felsőbb leánynöveldek s női kereskedelmi tanfolyamok legkésőbb és leggerőbb nyelvű növendékneői megépenséggel rajongtak e kedves fiatal miniszterért, ki ugyan szépségre csak a deli Wekerle után következik, de a kit azért — ama bizonyos korcsolyázási rendelet óta — maguk között, lármás kinytarsaságokban, soha sem neveztek más néven mint a — legudvariassabb miniszter.

— Mily finom! Mily előzékeny ember, különösen a nők irányában! hirdették — palam publice — legnépszerűbb akadémistáink. Mennyi sok, szép, meseszámba vehető ábrándokat fontak, a szüzsies lelkesedés tüzeben égő lánykák, e szösze fejű, gróf miniszterterről, kibem — egynémelyik rajongó szüzek — már a női emancipáció ihletett Messiasát, profétáját, uttorjót látták és — tisztelték!...

— Igen a gróf Csáky, mondogatták nekem tudakos, kis akadémikáink, kiknek czukorédes ajkairól majdnem úgy folyt a dicsérső szó, mint a — szinmez, igen az a miniszter másféle ember mint maguk, — maguk —

51.

ZMALOM TÁRSULAT

ANYAINAK

YZÉKE.

án Budapesten tartott

gyűlésen megállapított

életbeletett eladási,

modozatokra vonatkozó

ék szerint.

elezettség nélkül.

tsákkal együtt

100 kiló

18.20

17.60

17.60

17.20

17.—

16.60

16.40

16.20

15.80

14.20

9.60

5.—

4.80

4.80

4.60

4.60

súlyt tiszta súlynak véve

85. kilogramm.

70. "

50. "

január 27.

raktár!

közönséggel, hogy

oly nagy hírnévnek

nyújtásokból

dényre nagy válasz-

zúnk be s azokat a

minőségben igen

el.

AJOS FIAI

ROZSATÉR.

keszszéggel szolgálunk.

24.—

AG

hivókat

artfogásába

utálatos — hétköznapi férfiak, akik — akik úgy szeretnék elnyomni minket szegény nőket, mert mi is tudni és tanulni akarunk! hangzott egynémely szöke vagy barna studiosa filippikája ellenünk a hétköznapi — de mindazonáltal házasságképes férfiak ellen...

— Igen? Mert azt merészeljük vitatni, hogy a nőkre veszélyes az a sok tanulás és tudás, a melyért manapság — Nem lehetett tovább folytatni, mert a kísérletben levő kis furiosa, egy kis tüzes szemű, barna lányka idegesen szakította felbe szavain.

— Uram! Bizonyítani vagy sértő szavait visszavonni! tüzeskedett a hölgyike. Mondja, magyarázza, miért, miért veszélyes a nőkre a tudás?

— A kisasszony talán nem olvasta volna a bibliát? kértem én félhangosan.

— Óh igen! mondta az iruló-piruló lányka szegénylősen. De azért, kérem ne itéljen —

— Kérem! kérem! Tehát forgatta már kacsói között a bibliát? Bólintott. Tehát igen! Jól van! No hát akkor abból is tudhatja, hogy mily veszélyeket hozott a mi szegény emberi fajtánkra, az a gyenge percz, melyben a magácska csabos ósmagácskaja, a kíváncsi Evelin megkóstolta, a tudás fájának tiltott gyümölcsét, a melytől ugyan tudatára jött sok, előtte eddig ismeretlen dolgoknak, de a mi aztán ép a — paradijsom-kertből való kiakolbolitást vonta maga után! Lássá kérem, ez volt az első példa, de mondok még — ha kívánja — többet is... Azonban nem mondhattam többet, mert a kis hamissal, ki még egy utolsó, megvető pillantást vetett reám, ép elértük az iskola kapuját. Ó — bement!... És én távoztam.

A kis templom rozoga órája ép ekkor ütötte a délelőtti 1/2-11-et... Szépen megolvashattam egy- kettő-, kong-, kong-, így tovább egész 1/2-11-ig, hol ott-az, itt igaz nevének megem nevezhető, iskolában már 10 kor kezdődnek az előadások... ezt csakugy melleleg kívántam megjegyezni.

Hosszu negyven nyolcz óra telt el, míg újra találkozhattam tudó vagy s-zomjas kis akadémiánál ismerősömmel. Délelőtt volt most is, a nagytemplom órája — ez is rozoga — még csak imént ütött felet 10-re... A beszédes studiosával ép a városház előtt jöttem össze. Sietett nagyon, — köszönésemet is alig fogadta. Komor tekintete azonban engem nem riasztott el, melé szegődtem; de a viaszkos vászonba göngyölt könyvesomót ezáltal nem adta a kezembe. Csak úgy madárfuttában váltott velem egy — két szót.

— Sietek; de nagyon, hogy el ne késsem!

— Honnan? Honnan? bájos kisasszony? kértem én kíváncsian.

— Az iskolából! Az iskolából! viszonzta melábusan ő.

— Hisz még 1/2 11 óra sincs! bátorkodtam megjegyezni.

— Ép azért kedves barátom! Mert képzelje az a goromba Csáky Albin gróf (még alig 48 órával ezelőtt a legudvariasabb miniszternek, a női emancipáció Messiásának neveztek), tudomására jutván, hogy mi néha napján egy-két órát elkéünk az iskolából, elrendelte nagy peesítés, és cseppet sem udvarias hangon megirt miniszteri bullában, hogy »a melyik hallgató-nője a kereskedelmi tanfolyamnak, csak 12 igazolatlan órát mulasztott is, irgalom nélkül kicsapatandó! Igen, így van ez megírva

abban az utálatos miniszteri rendeletben, melynek a másolatát mi tegnap délelőtt csakugyan el is égettük a nevelőintézeti kert legfeljeresőbb zugában! Mert a bosszu, a bosszu édes és az a goromba Csáky gróf még lakolni fog! fejezte be mondókáját a böbeszedű barnácska, ki a nagy sietséggel még egy »adiu-«-t se mondva, ép akkorra, mikor a kisterapom rozoga órája 10-et ütött, szerencsésen be is surrant ama zöldre festett ajtón, mely egy egész paradicsomi, tündérvilágot zárt el előlünk szegény, hétköznapi férfiak elől!...

— En kívül maradtam... Sohajtra távoztam el, nem fojthatva el ajkamon azonban egy szalonképes szitkot, akot azon goromba miniszter ellen, ki ily drákói törvények — kicsapartás veszélye — által fosztott meg engem és az aszfalkoptató publicum nem egy más, érző szívű fiatal tagját, azon kellemes szorakozástól, mely nem másból állott, minthogy egyik-másik kecses növendéköt — szerény tehetségünk szerint — igyekeztünk a délelőtti legunalmasabb órákban, a 1/2 10-től 1/2 11-ig terjedő hosszú időközök alatt mulattni.

— És így lön vége az Aranjuenzi napoknak! mondhatja most már csakugyan a spanyol költővel a kesergő szívű:

Paulus.

Ujdonságok.

* A bejelentési hivatalról vettük a következő sorokat: A cseléd tartó gazdákat újból figyelmeztetjük, hogy nem csak magán uton, vagy elhelyezők intézetekből fogadott cselédek belépését kötelesek a rendőri bejelentési hivatalnál 48 óra alatt jelenteni, hanem ugyanannyi idő alatt az el-távozás is, habár a cseléd csak egy órát is ott töltött az új gazdánál a bejelentés után. Igaz, hogy ez kissé dolgoz ad a cseléd tartó kö-zönségnek, de tekintve azon körülményt, hogy sürjen hallunk panaszt a cselédek szökéséről, tolvajlásáról s csavargásairól, mindezeket a hivatalos közegek úgy korlátozhatják és szün-tethetik meg a közönség javára, ha a cselédek belépése és eltávózása azonnal eszközöltetik, még pedig magok a jelentésre kötelezett gazdák, vagy megbízottak által A bejelentési hivatal már is többeket pénzbírságot meg ily cseléd eltávózást be nem jelentés miatt s épen ezért nagyon ajánljuk, hogy a szabályrendeletileg kötelezett be és kilépéseket a közönség az elő-írott és már ismert módon, a sajátkezüleg ki-töltött kettős be és kijelentési lapokon a maga jól felfogott érdekeiben sürgősen teljesítse. A lakók esetleges változásait, magok kötelesek így időközben jelenteni, egy a kiköltözést, mint az új lakást, 48 óra alatt kötelesek bejelenteni. A kívánt jó rend érdekében reméljük, hogy e tudósításunk kellő figyelembe vétele után, a közönség nem ad okot a büntetésekre.

* Hajduvármegye alispánjának jelentése. Hajduvármegye alispánja az el-múlt január hóról a következő jelentést ter-jesztette a közigazgatási bizottság elé, mely e hó 8-án ülésezett. A közrend és biztonság, bár az elmúlt hóban lefolyt képviselő választások alatt némi zavargásoktól is lehetett félni, jó, mondhatni példás volt. A betörők, tolvajok sem garázdálkodtak nagyon, mert betöréses lopás eset csupán egy pár fordult elő, így Mike-Pé-cesen, hol Nemes László-tól 800 frtot loptak el, de a tettesek már fogva vannak. — Az állat-egészségügy is kielégítő volt. — A fegyelmi ügyek a következő állapotban vannak: A Sallay Jó-

zsef h-hadházi lakos volt városi irnok ellen folyamatban lévő fegyelmi ügy iratai még mindig a belügyminiszternél vannak. — Dr. Schwarcz Dávid szováti orvos ellen indi-tott fegyelmi eljárást — főszozlabirói dorgáló határozattal — befejezték. — A Kaszák József b.-ujvárosi jegyző ellen — a pénzügyigazgató-ság vádlevelé alapján indított fegyelmi eljárást, mint alapelkülit beszűntették, de a nevezett jegyző ellen botrányos viselkedés miatt indított fegyelmi eljárást továbbra is fenntartották. Németi Lajos h.-bűzőrményi adószedőjét pedig 10 frt pénzbüntetésre ítélték, mivel a hivatalban részegen jelent meg. Több fegyelmi ügy ezidőszertel nincs folyamatban.

* A függetlenségi párt bálja f. hó 27-én tartatik meg a »Margit-fürdő«-ben. A meghívók szétküldése közelebb kezdett veszi. A nemzeti színű meghívó következőleg hang-zik: »A debreczeni függetlenségi párt által 1892. évi február 27-én, szombaton a »Margit-fürdő«- disztermében tartandó zártkörü tánc-vezetvényre czimzettet családjával tisztelttel s barátságosan meghívja a rendező bizottság. Belépti-jegy személyenként 1 forint. Belépti-je-gyek e meghívó előmutatása mellett válthatók a kör helyiségében és este a pénztárnál. Fel-ülvezetések hirtalig nyugtáztatnak. Jó izü-ételek- és italokról gondoskodva lesz. Kezdeté 8 órakor.«

* Temetés. Tegnap délelőtt 10 órakor helyezték nyugalomra Nánási Gábor városunk egyik előkelő családjának tagját s a »szatmári-első magy ált. bizt. társaság hivatalnokát. Fia-tal 31 éves férfi volt a megboldogult, kit élete tavaszán, alig 5 évi boldog házasság után ra-gadott ki a kirelhetetlen halál hü neje s egyet-len leánykja szerető karjai közül. A temeté-sen nagyszámú közönség vett részt s a »szat-mári bizt. társaság küldöttség által volt képví-selve. A templomban nt. K. Tóth Kálmán mon-dott emelkedett hangu halotti beszédet és a főiskolai énekhar megthó gyászdalokat zen-gelt. A koporsót számos koszoru borította, melyeket a következők helyeztek a korán el-hunyt ravatalára: »A legjobb férjnek« hü neje. »Édesjő apának« Kis Gabika. »Szeretett vőnek« Gáll József és neje. »A jó testvérnek és sógor-nak« Miklós és Matild. »Legjobb sógornak« József, Elek és Jenő. »Szeretett testvéremnek« Erzsike »Kegyelet leülé« Szatmári tisztviselő társai. »Nánási Gábornak« Az első magy ált. bizt. társaság Debreczeni tisztviselői. »Szeretett öcscsének« László, Eszti, Juliska Amália. »A legjobb barátának« Kürthy Endre és családja. »Jó rokonnak« Fábriusz Rickl. Béke lengjen a korán elhunyt porai felett!

* Rabok imakönyve. A váci fegy-intézet igazgatósága az igazságügyminiszter meghatalmazásával az összes foglyok körül működött papoknak pályázatot hirdet egy ra-bok számára írott felekezet nélküli magyar imádságos könyvre. Az imádságos könyvnek tehát olyannak kell lenni, hogy minden rab vallástkülönbség nélkül használhassa. Tehát az egyes felekezetek sajátos dogmái és ünnepeiről ne legyen benne említés. A legjobb pályamű jutalma 300 frt aranyban; a pályamunkák bi-rálatára egy katolikus és egy protestáns lel-kezőt fognak felkerni.

* Megdicsérte. Nagy társaság ül együtt egy hosszú, fehér abrosszal beterített asztalnál. Öreg urak és fiatalok vegyest. Összebeszélnek tücs-köt-bogarat. Esős idő, ezetes bor, asszony csalfaság szolgálatnak éleg thémát. A társaság egy tagja azonban valamiképpen felemlítvén az influenzát

is, annyira belemeledik a házi orvosa — csak-ugyan egy jeles fiatal orvos az — dicsőítésébe, hogy e dicszavakat egészséges emberi füle-kek még sokáig hallgatni már több volna az elégnél is. De nem is hallgatja ezt sokáig a mi kedves, aranyos kedélyű, gyémántos jó szívű Pali bátyánk, hanem közbe szól:

— Elismerem Öcsém, szól a mi »leg-kedvesebbünk«, hogy igen kitűnő, tudományos, képzett, gyakorlott s pártatlan jó doktor a házi-orvosod, hanem azért — ezt meg neked kell elismerni — mégis csak van egy — hibája.

— Aztán mi volna az? kérdi hánya-veti kérdésével a doktort dicsérő pacziens.

— Csak az Öcsém, hogy mindig az örökösök — fizetik ki!...

* Temetkezési egylet. Vámos-Péres községében az oly régen tervbe vett, de kü-lönféle pártoskodások miatt mindeddig hajótö-rést szenvedett temetkezési egylet végre 1892. január hó 31-én megalakult. Elnökké Szilasi Gábor, jegyzővé Fagyi Lajos, pénztárnokká pedig Kovács István választották. Kívánatos lenne, hogy mindazon községek, melyekben ilyen egylet még nincsen, követnék V.-Péres példáját!

* Egy tyukra — negyvenkét cigány. Bete-rellék a rendőrségre a gyönyörűsége karavánt, amely szakasztott olyan volt, aminő látványt a hasonló dí-szes »yülekezet« nyújtani szokott. Hanem imponásabb a szokott kisebb csapatoknál, mert nem kevesebb, mint negyvenkét nomád világpolgár volt ott egy társaságba verődve. Impozáns nyilvánulása a rongyosságának, pis-zakosságának — és a mndezt föl sem vesvésnek.

A külvárosban keráltak hurokra, de egyéb zsák-mány egy árva tyuknál nem volt náluk. Hanem azért hamis ez a vándornép; ha nem lopott, lopni fog s ezért ártalmatlanná kell tenni.

Fáraó népsége kissé meg volt röknyödvé, mi-kor a kapitány színe előtt állottak.

S mikor a kapitány kiadta a parancsot, hogy szorítsák csak be a fekete nyáját a vasajtó mögé — a közhangulatnak egy vén dáde adott illetőn talpraesett kifejezést:

— Nagyságos kapitány ur! Hiszen még csak egy kis czombocska se jut egyre abból a tyukból — hát miért csuknak be?

* Rendkívüli haláleset hiányában nem volt az elmúlt hóban sem a Hajduság, mert éppen 13 ily eszt fordult elő.

* Pangás. Értelmes gabona, cukor, bors, és tollpelyh ágensek azt hiszik, hogy csak a gabona, cukor, bors a vagy tollpe-lyh üzletben áthat be pangás, pedig téved-nék. Tévednek, mert pangás mindenütt és min-denben, — hol az emberek éleket, illetőleg mi emberi kezekből származik, észlelhető. Ily pan-gásnak van kitéve manaság a riporter üzet is, a mennyiben minden részeg taligás, emberszóló ko-faasszony csirkefogó, amerikai kívándorló, csir-ke tolvaj cigányasszony, faczér cselédleány és még a többi sok más rendőrok által jölmisemt alak — egy idő óta — legalább látszólagosan, nyu-galomba helyezvén magát, a riportert a ren-dőrkapitányságnak mindenütt avval a rémes kijelentéssel fogadják, hogy tudja-e, mi a leg-ujabb ujság? — Az hogy mincsen ép-pen semmi ujság!

* Vállalkozók figyelmébe. A m. kir. államvasutak duna jobb parti vonalai és budapesti üzletvezetősége, — gépgyárnak és a diósgyőri m. kir. vas és aczélgyári igazgató-sága, — és a cs. kir. szab. kassa oderbergi vasut igazgatósága kö-, és földnemü-, világitási-, keneseli-, aczél-, vas-, fanemü-, anyagok, pályá fen-tartási fák, egyenruhák, illetve vizhatlan ta-karóponyák és gépszijjak szállítása tárgyában

A „DEBRECZEN“ TÁRCZAJA.

Piskóták thea mellé.*)

— Csevegés. —

Irta: Tóth József.

(Felolvasta szerző Székelyhídon, 1892. január 30-án a »kisdudovad« javára rendezett thea-estélyen.)

(Folytatás és vége.)

A kettőnél csak egygyél több, mégis sok-kal nevezetesebb tagja a numerusok végtelen familiájának a három. A magyar ember hite a Szentháromságon alapszik, mit hogy erősen vall: megtetszik onnan is, hogy e há-romsági hitbéli meggyőződését kiterjeszti az ivásra is, iván háromszor (de hánszor háromszor?); sőt igazsága is három van, azaz hogy volt, a történelem bizonyosága szerint Mátyás királlyal meghala. Hogy a lobogója is háromszínű: ezek után más-kép nem is lehet: elég baj, hogy a Bécsé kétszínű. Még a táncza is három s három cigány legény hegedű hozzá. Három-szor indul el a kedvese kapujáig, hol úgy el-fogja valami, mit egyszer sem tud kimondani. És daczára, hogy a káromkodás kisujtásosá-sában tultesz a legügyesebb magyar szabón, ha a rózsája imádságos kis szájjával megcsókolja: három hétig nem hallja egy »adta«-ját (de csak a rózsája.)

Sőt az eperfának is csak három levelet enged a nótájában (látszik, hogy nem jó selyem termelő) — hanem maga azért tart szeretőt tizenhármát, kik közül ha 10 meg 2 ehagyja: a megmaradt egyet ő csal-ja meg.

* Mutatvány szerzőnek márcziusban megjelenő »Unalom óráira« cz. művéből.

huszonöt éve megbubálattik, a mikor a szíves pohárköszöntők még huszonötöt kívánnak, mire némely jubiláns érdemes is volna, de — a z o n n a l.

A h a t-ról annyit tudunk, hogy Isten hat nap alatt teremtette a világot, meg, hogy eny-nyedik évében soroztatik be az ember az el-ső iskolába, a Csáky miniszter keze alá, műszóval: ekkor lesz tank öteles, mit némely jó gyermek annyira szőszertint vesz, hogy kö-téllél kell küldenit az exerciplatzra.

A hét már nagyobb hirre vergődött a hatnál. — Hét napból áll egy hét, mert ha nyolczból állana: bizonyos, hogy nyolcznak hívnák. Hét évig tartott a hét éves há-bor u, miből Maria Terézia okvetlen elenge-dett volna legalább hetet, de Szilézitát nem. Hét szépség van és hét rutság és hét főbűn. A kinek ezeknek mindenikből nem jutott legalább egy: az pályázhatik a »Sza-badság« ujdonság pályázatára, bizonyosan meg-husz frankoltatik. Hét város perleke-dett Homér születés-helye fölött, vajjon a Piu-si-chét hány vindikálja magának? Hét csu-dája lesz a világnak, míg a Gellért-hegyi czi-tadellát le nem rombolják, s míg a nagyváradi állandó színház föl nem épül. (Azután több lesz kettővel.) Hét vezér alatt jöttek be őseink, azért huzunk mi is hétfelét. Hét vármegyén nincsen párja e magyar legény rózsájának. — Hét feje van a mesebeli sárkánynak, kinek kedves dedúnoka hugát különben meg föltalál-juk némely boldog családi tüzhelynél. Hét országra szolt a löcsei kalendáriummal együtt a szintén mesebeli királykisasszony la-kadalma, ma is hét országra szól, nem ugyan a lakadalom, hanem, ami azután következik, minek végét a halópernek hívják.

Csudagyermek a hetedik gyermek, aczél tükörrel meglátja az elásott kincset, — lehet

hogy régen úgy volt, de ma már az elásott kincs a csuda, nem a 7-ik gyermek.

Heten vannak a gonoszok. — Itt sok-sok nulla maradtott el. Hét bölcsé volt az ó kornak, a mainak boldondja sincs ennyi.

A kártyában is van hét, hanem abból csak három-együtt jó, már akár a hazárd ferb-liben, akár a nemes huszonegyben.

Dehát Isten is megnyugodott a hetedik napon, — magam is munkaszünetem hát a számlálásban, mert különben még a jövő thea-estélyen sem sohajhatna föl a t. hallga-tóság: hála istennek vége van!

A többi számoknak úgy is kevés jó vagy rossz hírok van, kivéve a Farkas Menyhért milliomos számait, melynek után számítása oly nagy fejtörést okozott Magyarország legnagyobb jogászáinak, nem hogy rábízták volna Meny-hért urra, hogy ha a milliókat olyan szépen kiszámláltatta a lutri kasszájából, számítsa ki azt is, hogy kamat fejében még hány esztendő is jár neki azután a tetés millió után, lett volna rá elég ideje ott a jó hüvösön. — Még a 13-ról mondhatnék valamit, ha Arad felől erre nem fenyegetne egy láthatatlan ujj: er-ről ne!

Itt befejezhetném számadásomat, mert szebb befejezése úgy sem lesz ennek, de hát tavaly is összeszedtem a maradék dara-bokat, most is beszámolok velök...

Vannak a közhasználatban bizonyta-lan számok, jobban mondva határozott-határozatlan számok. Ilyenek az évszám-mok, ha azok a lányok életkorára vo-natkoznak. Itt csak a 15, 18 és 24-es számok szerepelnek; több vagy kevesebb esztendő lány nincs, legalább olyan, a kiről ezt tudni kíván-csiak lehetünk. — Ilyen bizonytalan számokat használnak mennyiségtani meghatározásaikban a reporterek, mivel ők szem mértékre

is úgy járhatnánk, mint a fentemlített hirlap szerkesztője, ki előtt a szinigazgató ur kijelentte, hogy »wurst neki az, akár irnak szintársulatáról a lapok, akár nem.« Szerkesztő-kollégánk már ekkor kereste volna velünk a szolidaritást, szeretete volna, ha mi ebből »casus belli-t« csinálunk s egyesült erővel törünk vala a szinigazgató urra, de mi a szolidaritást megtagadtuk, mert akkor kellett volna azt felajánlani, midőn a szinigazgató ur kicsinyesét a helyi sajtó iránt legelőször kifejezte. Ne méltóztassék különbben azt hinni, hogy mi e felett nagyon bankódtunk volna, mert tudjuk azt, hogy lesz még olyan idő, hogy a szinigazgató urnak szüksége lesz a sajtó támogatására, sőt mi köszönettel tartozunk a szinigazgató urnak azért, hogy nem kell a színházzal törődnünk s időnket hasznosabban értékesíthetjük, mintha a »Fene-leányok« kitömtött lábikráiban gyönyörködünk! A debreczeni színház, melynek műsorában a bohózat és operette lépett tulsulyra, ma már nem k u l t u r - i n t é z m é n y, hanem egyszerű mulató hely, nem lehet tehát azt követelni a lapoktól — pláne az előzmények után — hogy a színházi előadásokkal foglalkozzanak. Mi nekünk az nem fáj, hogy a színházi rovat hiánya miatt egy-két előfizetőnk elmarad, de az igenis fáj, hogy midőn a közönség érdekeiért önfeláldozó munkát teljesítő hirlapíró teljesen jogos téren áll, akkor nem elismerést, nem támogatást, hanem gáncsot nyer a közönség egy részétől!

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő, és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

Uj posztó raktár!

Tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy az egész országban oly nagy hírnévként örvendő

Brassói gyapjúposztókból

a közlegő tavaszi idényre nagy választéku raktárt rendeztünk be s azokat a valódi tiszta gyapjú minőségben **igen olcsón árusítjuk el.**

SZABÓ LAJOS FIAI

DEBRECZEN, ROZSATÉR.

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

(8.)

24.—

DEBRECZENI és BUDWEISZI GYÁRTMÁNYÚ
agyag kályhák,
Dolhai, Chiznovizi, Nadrági és Friedlandi vaskályhák
fa- és szén-fűtésre,
szabályozható köpeny- és Meidingi-kályhák
acél vagy zománcozott köpenyvel.

Legnagyobb raktár korcsolyákban:
HALIFAX, MERCUR, MATADOR és ROHONCZY
rendszerekben, sima pallirozott és állanyozott (nikl) kivitelben.

TENGERI-KÉZI-MORZSOLÓK

különféle rendszerek szerint.

Tanczos R.-féle szabadalmazott (patent) tüztmentes betörés ellen biztosított

PÉNZSZEKRÉNYEK

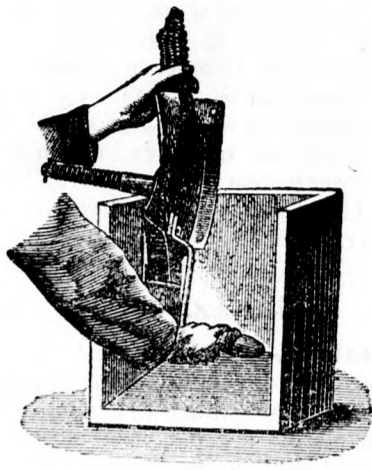
egyedüli képvisellete

TÓTH GYULA

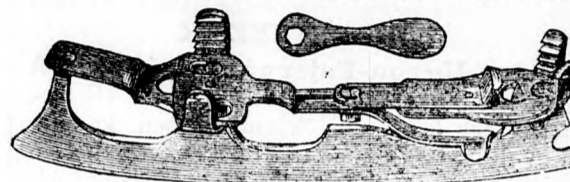
ELŐBB

TÓTH LAJOS és TÁRSA

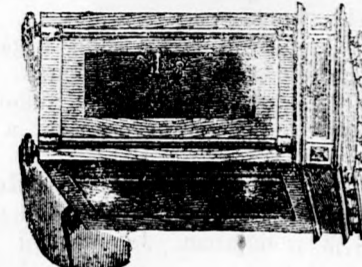
vasárüzletében, Debreczenben, a városháza alatt.

(6.)

—11.

Fül-olaj

(1.)

Dr. Deutsch M. által javítva, melynek biztos gyógyhatásáról számos autoritás évek óta legelismerőbben nyilatkozik; mert e fül-olaj minden nem veleszületett **süketséget** gyógyít, **nehéz hallást, füldobogást**, ugyanint minden **fülbetegséget** azonnal eltávolít. — Használati utasítással együtt 1 frt 30 krért, vidékre 1 frt 30 krért bérmentve kapható **Török József** gyógyszerésznél Budapest, Király-utca 12. sz. (37.) 2—10.

HARMÓNIARÓL

külön árjegyzék

kérendő.

Sternberg A. és Testvére
Budapest, VII. Kereposzt-ut 36.
Saját készítményű mindennemű
VONÓS, VERŐS, FA- és RÉZ FUVÓ.
HANGSZEREK és azok alkatrészei.
Mindennemű hangszerek és zenélő-
művek javítása és hangolása a
szakszerű pontossággal eszközöltetik.

NAGY KÉPES
ÁRTEGNYZÉK
ingyon és bérmentve.

436

20—20

„DEBRECZEN” NYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG

NYOMDÁJA

(Nagy-uj utca 1702. számú Konrád-házban)

teljes új berendezéssel,

elvállal mindennemű nyomtatványokat, u. m. foly iratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, báli- és lakadalmi meghívókat és **tánczrendeket**

kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat stb

a legizlésebb kivitelben és **jutányos árak** mellett.

Vidéki megrendelések **Erdélyi István** nyomdai művezető nevére címzendők.

Uj vállalatunkat, hol északkeleti Magyarország legrégebbi és legelterjedtebb politikai napilapja

„DEBRECZEN”,

a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ” és a „JOGI HETILAP” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába **Hirdetések** a Debreczen cz. lapban a legjutányosabb árakon közöltetnek.

Birósági nyomtatványok készletben vannak.